ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί, ανόητε άνθρωπε, δεν σωπαίνεις, για να πετύχεις αυτό που θέλεις; Αλλά λες πως σου αρέσει η αρχαιότητα, γιατί είναι τιμημένη και καλή και σεμνή. Έτσι λοιπόν να ζεις, όπως οι αρχαίοι άνδρες, αλλά να μιλάς έτσι, όπως οι άνδρες της εποχής μας˙ και να' χεις πάντα στη μνήμη και στην καρδιά σου αυτό που γράφτηκε από τον Γάιο Καίσαρα: «Σαν τον σκόπελο, έτσι να αποφεύγεις τη λέξη την ασυνήθιστη και την πρωτάκουστη». Τώρα καταλαβαίνω ότι αν αυτός φθάσει στο στρατόπεδο του Μανλίου, όπου κατευθύνεται, κανείς δεν θα είναι τόσο ανόητος, που (ώστε) να μην βλέπει ότι έγινε η συνωμοσία, κανείς (δεν θα είναι) τόσο αχρείος, που (ώστε) να μην το ομολογήσει. Παρ' όλο που είχες έλθει με εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δεν σου ήρθε στο μυαλό: «Μέσα σ' εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι εφέστιοι θεοί μου, η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά (μου)»; Εγώ λοιπόν αν δεν (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δεν θα πολιορκείτο˙ αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα. Εγώ τίποτε πια δεν μπορώ να πάθω, ούτε πρόκειται να είμαι για πολύ καιρό τόσο δυστυχισμένη: όμως αντίθετα αυτούς, αν συνεχίσεις, τους περιμένει ή πρόωρος θάνατος ή μακρόχρονη σκλαβιά.

2.α.

I. **homo:** homine
II. **quod:** quae
III. **tibi:** se
IV. **viri:** virum
V. **bona:** optime
VI. **nostrae:** sui
VII. **iste:** istarum
VIII. **pectore:** pectora
IX. **neminem:** nulla re
X. **coniurationem:** coniuratio
XI. **minaci:** minacior
XII. **mater:** matrum
XIII. **liberique:** liberorumque
XIV. **filium:** fili
XV. **libera:** liberrima

φροντιστήρια πουκαμισάς

2.β.

- **taces:** tacendi
- **consequaris:** consecuturum esse
- **vis:** velles
- **dicis:** dic
- **sit:** fuerint
- **loquere:** locuturus sit
- **scriptum est:** scripseramus
- **habe:** habitu
- **fugias:** fuge
- **pervenerit:** pervenisse
- **esse factam:** faciendae
- **fateatur:** fassi sint
- **succurrit:** succurreret
- **peperissem:** parituro
- **oppugnaretur:** oppugnantia

3.α.

- **antiquitatem:** υποκείμενο του απαρεμφάτου placere (ετεροπροσωπία)
- **aetatis:** γενική κτητική στο viri
- **nostrae:** επιθετικός προσδιορισμός στο aetatis
- **a Caesare:** εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο ρήμα scriptum est
- **stultum:** κατηγορούμενο του υποκειμένου neminem του απαρεμφάτου fore.
- **animo:** αφαιρετική του τρόπου στο perveneras.

3.β. atque <u>id</u>… <u>habeatur</u> <u>(a te)</u> semper in memoria et in pectore

3.γ. <u>quod</u> <u>Caesar</u> <u>scripsit</u>

3.δ. quod honesta et bona et modesta est

3.ε. Υπόθεση: nisi peperissem (υποτακτική υπερσυντελίκου) **Απόδοση:** …non oppugnaretur (υποτακτική παρατατικού) και δηλώνει το αντίθετο του πραγματικού με υπόθεση στο παρελθόν και απόδοση στο παρόν (μεικτός υποθετικός λόγος).

Υπόθεση δυνατή ή πιθανή: Ergo ego nisi pariam….Roma non oppugnetur

4.α. non filium habens (ego)

4.β. qui non videat coniurationem esse factam: δευτερεύουσα αναφορική επιρρηματική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία qui (non) (το tam πιο πριν στην κύρια βοηθά στον εντοπισμό της αναφορικής συμπερασματικής) και είναι αρνητική. Εκφέρεται με υποτακτική, διότι το συμπέρασμα στη λατινική είναι μία υποκειμενική κατάσταση και συγκεκριμένα με υποτακτική χρόνου ενεστώτα (videat), διότι εξαρτάται από το ρήμα της κύριας πρότασης (intellego) που είναι αρκτικού χρόνου (ενεστώτας) και επομένως έχουμε συγχρονισμό κύριας και δευτερεύουσας στο παρόν. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το intellego.

4.γ. in patria quae libera erat

4.δ. Cicero dixit tunc/tum se intellegere… neminem tam stultum fore... neminem tam improbum

Από τον Κλασσικό τόμεα των Φροντιστηρίων Πουκαμισάς Ηρακλείου συνεργάστηκαν: Σ. Αναγνωστάκη, Μ. Παγωμένου, Χ. Πυργιανάκη, Κ. Χριστοδουλάκης